

מסורת הש"ס

(א) [שמחות פ"י ע"ש], (ב) [שמחות פ"ו], (ג) [שם וע"ש], (ד) [שם וע"ש], (ה) [בד"ה שא"ן], (ו) [בד"ה אב"ל],

הגהות הב"ח

(א) גמ' שניה ויז"ל ואינו יושב במקומו ואינו מדבר שליטת יושב במקומו: (ב) שם ואינו יושב במקומו ואינו מדבר רביעית יושב כו': (ג) שם ואחד כלים ישנים ויז"לן מתחת המכשש רבי אומר:

גליון הש"ס

גמ' שבת ראשונה אינו יוצא. עיין לקמן דף כו ע"ג מוס' ד"ה אס יטול: שם בגררא דסברלא ברבי. עיין לקמן דף קד ע"ג מוס' ד"ה צרכת אבילים: תוס' ד"ה ואמר לאחותו וכו' מותר לישא ולבעול. גיל שטייט ונעלזט ע"ס הוא:

רבינו חננאל

וקורין שבעה, ויוצאין רדיון(ל) ון[לא יטילו בשוק, ואין אומרים שמועה והגדה בבית האבל. אמרו על ר' חנינא בן גמליאל שהיה אומר שמועה והגדה בבית האבל. ת"ד אבל שבת ראשונה אינו יוצא מפתח ביתו. שניה יוצא ואינו יושב במקומו, שליטת יושב ואינו מדבר, רביעית יושב שוה לכל אדם. ר' יהודה אומר לא הצריכו לומר שבת ראשונה נכנסין אצלו לנחום. אלא שניה אינו יוצא מביתו, שליטת יוצא ואינו יושב במקומו, רביעית יושב ואינו מדבר, חמישית שוה לכל אדם. (ג) והכא רדגילין אבילים לצלויי [ב]נכנסת. קדמי ואחר ויחבי במקום אבילים ון[מצלו. ויאכא נמי בבבל דדברי הכי. ת"ד כל שלשים אסור לישא. מנתן[אשתו אסור לישא אחרת עד שיעברו עליו שלש רגלים. ר' יהודה אומר רגל האשון ושני אסור, שלישי מותר. ואם אין לו בנים, מותר לישא לאחור משום ביטול פריה ורביה. הניחה לו בנים קטנים, מותר לישא אשה לאחור מפני פרנסתו. ומעשה שמתה אשתו של יוסף הכהן, ואמר לאחותו ועדיין הם בבית הקברות, לכו ופרנסי בני אחותך, ואעפ"כ לא בא עליה אלא לאחר שלשים. וכן עשה ר' אלא אלים חדשים ויחזר כלים ישנים ויוצאן מתחת מכבש. ר' אומר לא אסור אלא כלים חדשים בלבד. אבוי נפק בגררא דסרבלא כו'. רבא נפק (א) בהימצתא רומינתא סומקתא חדתי, כו' [אלעזר בר'] שמעון.

וקיימא לן כרבא ואליבא דר' אלעזר בר' שמעון. ירושלמי שני אחין שני שותפין שני טבחין שני חנוונין, שאירע לאחד מהן דבר, הרי אלו נועלין חנותם. ופועלין עושין בצינצא במקום אחר. מיתג' מפני שאמרו שבת עולה ואינה מופסקת. בני יהודה ובני גלילא, (דהכי) [דהגין] אמרי יש אבלות בשבת, מדקתני במתני' (ושבת עולה, (והכי) [והגין] אמרי אין אבלות בשבת מדקתני אינה מופסקת, דאי (ס"ל) [ס"ד] יש אבלות בשבת,

ואלו מגלחין פרק שלישי מועד קטן

כג.

רבי יהודה אומר לא הוצרכו.
זירושלמי פוסק הלכה כדברי המוסיק צימים (שצעה) וראיתי כשהיימי קטן רבינו יצחק זקני שלא היה יושב במקומו עד שצוע רביעי ולא ידעתי טעמו שאם היה סוּכר כר' יהודה א"כ יסבור כמותו בשניה שאינו יוצא מפתח ביתו מיהו י"ל זהא אשכחנא טובא לעיל דלצילות שצעה וק"ל הכי ושמא טעמו כדצנן ומשום דלרץ לישב במקומו ואינו מדבר וטוב יותר שישב חוץ למקומו דשמא אין אסור לדבר כי אם במקומו: **עך** שיעברו שלשה רגלים. עד שיהיה שלשה רגלים בלא שמחה ולא ישכח אהבת אשתו אי נמי כדי שישא אשה אחרת ולא יהא זכור מן הראשונה [שלא] יהא צ' דעות במטה ועוד פן זכינה אהבת אשתו לקנטרה ודומיא דהכא אמרי' לעיל (ד' כא): מתה אשתו ונשא אשה אחרת אינו רשאי לינכס לציתו כו' פירש ה"ר יונה דאין סיץ לפסוק כרבי יהודה דאמר שני רגלים משום דק"ל לעיל (ד' כג). כדברי המיקל חזזל דהא מילתא דפליגי זה הכא אין זו בזזל דימי אזלו כלו להן:

ואמר לאחותה בבית הקברות.
לאו דוקא שהזזל כל שצעה אסור וריצ"א מפרש דזו היא האשה שאומר בוצחים פ' טבול יוס (ד' ק). שמתה בערב הפסח ואמרי' לעיל אפי' יוס אחד אפילו עשה אחת בטלה ממנו גזרת שצעה ומיהו משמע שסוכר כחותו הפירוש שפי' למעלה בשם ה"ר יונה שאסור דחזיה עד הערב וזהו מצעוד יוס ודין הניחה עד לו צנים קטנים מיד * מותר לישא ולזעול וכן אין לו צנים פירשתי בתוספות צימות (ד' מג: ושם ^א) וכן בתמוכות פ"ק (ד' ד. ^א) ובתשובות ומה שאמר בזמס' שמחות (פ"ו) זהאי מילתא דנסיב לאלתר ולא צא עליה עד זמן מרובה והאי דלמרינן אין לו מי ששמשנו מותר ואין לרץ להמתין שלשה רגלים כחצתי במקום אחר:

בש שלשים יום לגיהוץ.
דוקא גיהוץ אסור אזל בלא גיהוץ כגון כיצום מותר דלמרינן לקמן (ד' ס:) אל תצכו למת הא כיצד שלשים יום לגיהוץ ולתספורת ובמסכת שמחות (פ"ו) שלשים יום לגיהוץ כיצד כו' וזירושלמי גזרת שלשים גיהוץ ותספורת אזל כיצום משמע דשרי מדלמרינן פ' החולץ (צימות מג:) גצי אלמנה מפני החיצול וקאמר חציבול שלה שלשים יום ופריך קל וחומר מה במקום שאסור לכנס מותר לארס במקום שמותר לכנס אינו דין שמותר לארס והדתינא במסכת שמחות (פ"ו) שמונה ימים קודם הרגל אם רצה לכנס ולספר הרשות צידו לא ספר לא כיצס ערב הרגל אסור לספר ולכנס עד שישלימו שלשים יום משמע דכיצום נמי אסור נראה הוא כיצום היינו גיהוץ ומאחר דכיצום שרי גיהוץ נמי שרי לדין כדלמרי' פ"ק דכתובות (ד' י:) ופ"ד דתענית (ד' טט:) דגיהוץ שלנו ככיצום שלהן והקשה ה"ר שמואל מוורדו"ס דהא בשמעמין בלציי נפיק כו' והא צצבל הוו קיימי דגיהוץ דליהו אינו אלא כיצום ומ"מ אסרי ומירך רבינו יצחק דפעמים שהיו מציאים מא"י כלים מגוהאץ או שמא פעמים שמציאין אומנין יודעין לנהך ככאך ישראל והא דתינא בתוספתא (פ"ב) כל אלו שאמרו מותר לספר צמועד מותר לאסר בתוך שלשים יום אזל כל אלו שאמרו מותר לכנס צמועד אסור בתוך שלשים יום של אזל לרץ לומר דכיצום נמי היינו גיהוץ ומורי ריב"א ז"ל היה אוסר לכנס בתוך שלשים יום ואין נראה לו לדמות כל אלו והא דקאמר צפרק החולץ (צימות ד' מג. ושם) מקום שמותר לכנס היינו צהני דהמירו לגלח ולכנס צריש פירקין (ד' יג:) צא ממדינת הים ויז"א מצית האסורין ומה שאסור שם בתשעה בלזכ לכנס היינו דוקא טעמא שיכול להמתין אחר תשעה בלזכ הואיל ואסורו אינו מושך כל כך וגרסינן שפיר צמקום שמותר לספר כדפרישית וא"ל למוחקן וא"ל לייצבו בלשה או בגילוח כל הראש כדכרי המפרשים שרוצים ליישז גירסת הספרים והלכרתי בתוספות צימות (ג"ו שם) וגרסינן לקמן (ד' ס:) אל תצכו כו' הא כיצד שלשים יום לתכבוסם ולתספורת והא דלמיר לעיל (ד' יו.) אזל אסור בתכבוסת משמע לאחר שצעה שרי התם צמים איירי ולא צנחר וחול חול יוכל להיות מותר לאחר שצעה בתוספות הרב כך פירש לאסור וצשם רצו פירש היתר ולפי מה שפירש דכיצום אסור כמו גיהוץ ניחא קושיית ה"ר שמואל מוורדו"ס מיהו מורי לא היה מפרש ממש לאסור כל כיצום אלא היה מפרש דהאי צרייתא דלסרה כיצום היינו בל"י דכיצום שלהן כגיהוץ שלנו וההיא דקתני גיהוץ ולא כיצום היינו צצבל מיהו לפי זה לא היה אסור לדין כי אם גיהוץ אכן היה ר"י מפרש בלא ראייה כמו שפירש רבינו יצחק הזקן דצצבל היו פעמים אומנים מא"י יודעין לנהך וכלי פשתן אין צהן משום גיהוץ וחולק על הש"ס ירושלמי דקתני התם כל שלשים יום לגיהוץ אסור ללבוש כלי צמר מגוהאץ חדשים וכלי פשתן מגוהאים לצנים פירש בתוספות הרב דהא דלסרי גיהוץ דוקא ללבוש אזל לנהך מותר והא דקתני כל שלשים יום לגיהוץ היינו אסור ללבוש כלים מגוהאץ כו' עד מיהו רבינו יצחק זקני מפרש בתשובתו דלפי' לכנס ולהניח אסור מדלסקרינן צפרק צתרא דתענית (ד' טט.) לכנס ולהניח ועוד פירש בתשובתו דכיצום שלנו מותר צט' בלזכ כדלמרינן דגיהוץ שלנו ככיצום שלהן משמע דכיצום שלנו אינו ככיצום שלהם והכי איתא בדיא צפ"ק דכתובות (ד' י:) מיהו לענין ימי אצילות אסור ככיצום שלנו אפי' בתשעה בלזכ מחמירין העולם ככיצום שלנו מתוך המנהג כמו שהחמירו לענין אצילות דבשר מליח דשרי צהלכה ורגילין לנהוג צו איסור ומיהו איני מצין מנין לו להקל בתשעה בלזכ יותר מימי אצלו דלדרכה צפרק צתרא דתענית (שם) נראה לי שמחמיר יותר לענין גיהוץ כלי פשתן צימי אצלו מצמועד וצמטפחות ידיס השיב רבינו שאף על פי שהתירו צמועד אסורין צימי אצלו כדלמרינן לעיל (דף ק:) כל שאמרו מותר לגלח צמועד כו' והתניא אסורים ומוקי לה בתכפוהו אצלו: **רבא נפיק בו**. ופי' בתוספות דלציי ורצא הלכה כרצא וא"כ מותר ללבוש כלים מגוהאץ צצועין אפילו חדשים או ישנים אפילו לצנים וכן פסק ר"ח:

יס

וקיימא לן כרבא ואליבא דר' אלעזר בר' שמעון. ירושלמי שני אחין שני שותפין שני טבחין שני חנוונין, שאירע לאחד מהן דבר, הרי אלו נועלין חנותם. ופועלין עושין בצינצא במקום אחר. מיתג' מפני שאמרו שבת עולה ואינה מופסקת. בני יהודה ובני גלילא, (דהכי) [דהגין] אמרי יש אבלות בשבת, מדקתני במתני' (ושבת עולה, (והכי) [והגין] אמרי אין אבלות בשבת מדקתני אינה מופסקת, דאי (ס"ל) [ס"ד] יש אבלות בשבת,

(א) כ"ה גרסת הרי"ף וויזנין דיון כו. (ב) וכן הביא הרמב"ן ז"ל בס' תה"א בשער האבלות בשם רב האי גאון ז"ל ועי' בראש"ש כאן. (ג) כ"ה גרי הערוך בערך המיתא' וע"ש בערך מותא'ס והרי"ף ז"ל גרס בהימיתעולא רומייתא.

עין משפט

גר מצוה

קנב א מיי' פ"ג מהל'

אכל הל' ט טוש"ע

י"ד ס' שעת סעיף א :

קנב ב מיי' שם פ"ו הלכה

ה סמג עשין ב

טוש"ע שם ס' שגז סעיף

ב:

קנב ג ד ה ו מיי' שם

פ"ו הל' ה טוש"ע

שם ס' שגז סעיף א ב :

קנב ד מיי' שם פ"ה הל'

ג ופ"ו שם הלכה ד

סמג עשין דרענן ב טוש"ע

שם ס' שפט סעיף ה :